

Isuse, tko si ti?

Pastirsko pismo biskupa Mainza,
Petera Kohlgrafa,
za korizmeno vrijeme 2025.

Drage sestre i draga braćo u biskupiji Mainz!

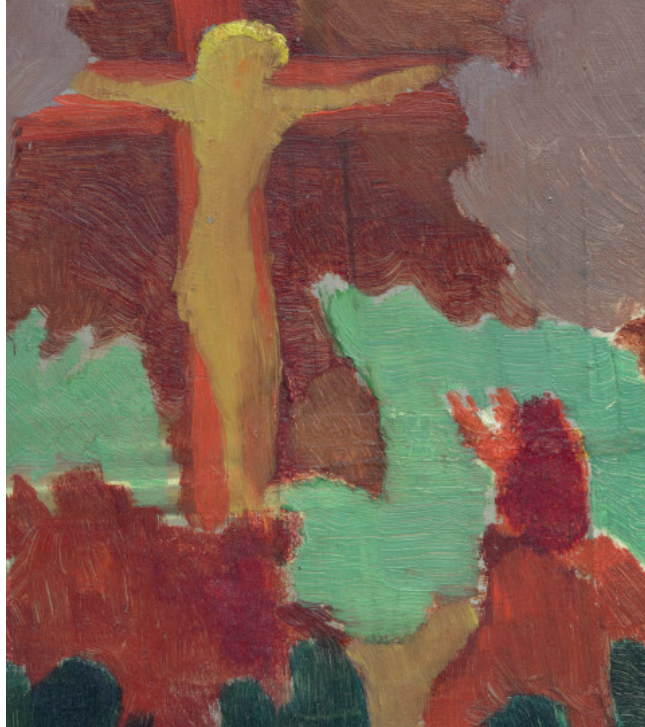
Isuse, tko si ti? Odgovor na ovo pitanje nije tako jednostavan kako se nekima možda čini. Ono dotiče vjernika na najmanje dvije razine. Prva razina je osobni odgovor koji netko, kao osoba koja vjeruje u Krista, mora dati. Taj odgovor može biti beskonačno raznolik i tijekom života se može mijenjati, ovisno o životnim okolnostima ili vjerničkom iskustvu. Neke me stvari kod biblijskog Isusa fasciniraju, dok mi druge ostaju strane. Pozivam vas da ostanete u doživotnom razgovoru s Isusom, da izdržite ono što je nerazumljivo i da uvijek iznova tražite njegovu blizinu. Ne govorim samo o Isusu kao povijesnoj osobi, nego o Uskrsnom u kojeg vjerujem, koji je uz mene, uz nas i čija je živa prisutnost stvarnost u mom životu.

Druga se razina odnosi na odgovor koji zajednica vjernika, poput Crkve, daje sama sebi i koja uspostavlja jedinstvo u temeljnom razumijevanju, što nas, unatoč svim razlikama u pristupima, povezuje u vjeri u jednoga Gospodina. Upravo u pitanju „Isuse, tko si ti?“ otvara se prostor za veliku različitost i duboko jedinstvo u vjeri. Biti kršćaninom nikada ne znači različitost bez jedinstva, a još manje jedinstvo bez potrebne različitosti. Upravo u vremenu kada se u Crkvi borimo za sinodalnost čini mi se da je usredotočenost na vjeru u Isusa Krista najvažniji temelj bitka kršćanstva.

Beskrajno različiti pristupi Isusu, sinu Božjem

Najvažniji izvori za naš govor o Isusu kao Otkupitelju i Sinu Božjem su novozavjetne knjige. Novi zavjet nije samo jedna jedina knjiga, nego se on sastoji od 27 različitih knjiga raznih autora, koji nude svoj pristup Isusu, uzimajući pritom u obzir različita pitanja zajednica kojima se obraćaju. Radi se o ispovijesti odnosno vjerovanju da u Novom zavjetu ne postoji samo jedno Evanđelje, nego četiri Evanđelja, od kojih svako nudi različit pristup Isusu. Postoje poslanice različitih autora, Djela apostolska, koja se nadovezuju na Lukino Evanđelje i „Ivanovo otkrivenje“ koje nudi tumačenje svijeta, uvodeći nas u strani svijet u kojem je Krist istodobno Jaganjac Božji, Gospodar vremena kao i Sudac čovječanstva. U različitim spisima susrećemo Isusa u svojoj ljudskosti, od rođenja do smrti; susrećemo ga kao Gospodina, suca, Otkupitelja, Uskrsloga i onoga koji sjedi s desna Boga Ocu.

U emocionalnom smislu je ljudski Isus mnogim ljudima vrlo blizak. Nije ni čudo da upravo maleno dijete u jaslama u kojem se Božja ljubav očituje tako ranjivom, dodiruje većinu ljudi. Druge pak ljude Isus posebno dotakne kada ozdravlja bolesne i kada svojim milosrdnim zauzimanjem

Samo nekoliko polja obojenih žarkim bojama – modra u prvom planu i svijetle boje u pozadini – stapaju se u jedinstvenu sliku: ljudi koji su potrazi, prilaze Isusu Kristu na križu. Katolički umjetnik iz Pariza, Maurice Denis (1870. – 1943.), interpretirao je tradicionalne kršćanske motive modernom slikarskom tehnikom. Mala uljana slika na drvu „Narančasti Krist“ nastala je 1889., a danas se nalazi u Cleveland Museum of Art.

približava Kraljevstvo Božje slabim i grešnim ljudima. Isusova poruka mira izaziva podjele u svjetlu aktualnih sukoba: je li ona naivna ili upravo danas od životne važnosti? U Raspetome su ljudi u svim vremenima pronalazili odraz vlastite patnje. Uskrsne priče i danas mnogima ulijevaju nadu jer vjeruju svjedokinjama i svjedocima da je Isus živ. Također i poslanice Novog zavjeta prenose različita iskustva s Isusom. Za mene se ključna rečenica nalazi na kraju Ivanova evanđelja (Iv 21,24-25): „Ovo je taj učenik što svjedoči za ovo i napisao ovo. I znamo da je istinito njegovo svjedočanstvo. A ima i mnogo drugoga što učini Isus, i kad bi se sve popisalo redom, mislim da ne bi ni u cijeli svijet stale knjige koje bi se napisale.“

U svojoj posljednjoj enciklici „Dilexit nos“ („On nas je ljubio“) iz 2024. godine papa Franjo produbljuje tradicionalnu pobožnost Presvetog Srca Isusova i nudi nam je kao izvor pristupa Kristu. Pomalo patetično želim dodati: legitimno je da postoji onoliko načina pristupa Isusu koliko se ljudi njemu otvaraju srcem i razumom. U crkvenoj svakodnevnici uobičajeno je približiti osobni pristup drugim ljudima, jer usta govore onim čega je srce puno. Vjerovanje u Krista uvijek zahtijeva osobno, individualno svjedočanstvo vjere.

To je ono što čini bogatstvo crkvenog vjerovanja i crkvene zajednice. A to je ujedno i temelj danas tako često zazivane sinodalnosti: ozbiljno shvatiti vjerničke pristupe drugih vjernika i cijeniti ih kao obogaćenje. Nitko ne može Krista samo za sebe razumijevati. Tek u mnogim iskustvima vjere On se ocrta poput mozaika, a ipak ostaje nepotpuno razumljiv. Srdačno vas pozivam da u ovim tjednima razmislite o tome kako biste za sebe mogli odgovoriti na sljedeća pitanja: Isuse, tko si ti – za mene? Gdje mogu u

ovoj Svetoj godini nade dati svoje svjedočanstvo, postaviti svoja pitanja, očitovati svoje nade?

Jedinstveno ispovijedanje vjere Crkve u Isusa Krista, sina Božjega

Godine 325. u Niceji se održao prvi takozvani Ekumenski sabor. Ove godine dakle slavimo 1700. obljetnicu tog središnjeg sabora kojem je prethodila duga povijest. Crkva je kroz stoljeća prolazila kroz brojne podjele, koje su se često rasplamsavale oko različitih pitanja. Tko misli da danas u Crkvi vlada poseban nemir, trebao bi se vratiti u 4. stoljeće. Pitanja vjere i crkvene strukture oduvijek su bila usko povezana. Na poticaj cara Konstantina, koji se bojao da bi prijetća podjela Crkve mogla ugroziti njegovu vlast, u Niceji se okupilo oko 250 biskupa. U žestokim raspravama rješavalo se ključno pitanje: je li Sin Božji stvorenje Oca i samo „sličan Bogu“ ili doista „jednak Bogu“? Glavni pokretač tog spora bio je Arije, čije su ideje duboko podijelile kako biskupe, tako i same vjernike.

Danas nam se ovo pitanje možda može činiti cjepidlačnjem, ali zapravo se dotiče same srži kršćanskog vjerovanja. Ako je Isus doista htio otkupiti ljude morao je biti pravi Bog, jer jedino Bog može podariti otkupljenje od grijeha i smrti. On, koji je za nas ljude postao tijelom i trpio za nas, morao je biti doista čovjek. Prema starom filozofskom načelu, samo ono što je Bog uistinu prihvatio može biti otkupljeno. Nicejski sabor nije protekao mirno – rasprave su bile žustre, a pod pritiskom cara definirano je vjerovanje koje je, nakon dugih pregovora, od većine prihvaćeno. No, tek je car Teodozije 380. godine dekretom, kojim je Nicejsko vjerovanje proglasio obvezujućim, stavio svoju carsku točku na i na spomenute dugotrajne sporove. Nicejski sabor neraskidivo je povezan sa Carigradskim saborom održanim 381. godine, koji je uvelike preuzeo i potvrdio vjerovanje definirano u Niceji.

Značaj ovih dvaju sabora se očituje u tome što i danas poznajemo i molimo vjerovanje kao takozvano Veliko vjerovanje, zapisano pod brojem 122. u pjesmarici Gotteslob. Krist je „istobitan s Ocem, Svjetlo od Svjetla, pravi Bog od pravoga Boga“, a pritom je doista postao čovjekom među nama. Ova vjera do danas povezuje sve kršćanske vjeroispovijesti. Unatoč različitim pristupima Kristu Nicejski je sabor oblikovao zajednički

temelj vjere. Do danas „Veliko vjerovanje“ ostaje zajednički temelj crkvenog vjerovanja i života. U Niceji je postavljen temelj, a kasniji su ga sabori nadopunjavali i produbljivali. Potrebno je jedinstvo u različitosti osobnih pristupa vjeri, jer svaki individualni pogled uvijek čini samo jedan djelić mozaika cjeline. Ipak, uvijek je nužan i osobni odgovor na pitanje tko je za mene Isus?

Kršćanke i kršćani kao hodočasnice i hodočasnici na putu nade

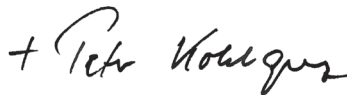
Ovim je geslom papa Franjo naslovio ovu Svetu godinu. Ona je poziv da Isusa prihvatimo kao izvor osobne nade, da ga dublje upoznamo u molitvi i da se odvažimo dati svoj osobni odgovor. Isus kao Sin Božji otvara pogled prema velikoj nadi, čak i onoj koja nadilazi smrt. Zajedničko vjerovanje pomaže nam prepoznati vrijednost zajedništva jer samo se zajedno možemo približiti velikoj i raznolikoj stvarnosti Isusa Krista, našega Gospodina i Otkupitelja. Biti kršćanin bez zajedništva u vjeri uvijek ostaje u okvirima vlastitih granica. Trebam drugoga u Crkvi da bi me taj drugi obogatio i nadopunio moju sliku o Kristu. Na putu nade trebamo jedni druge.

Neka nas ova godina zbliži u zajedništvu vjere i ohrabri da damo svoj osobni odgovor na pitanje „Isuse, tko si ti – za mene?“, dok istodobno ponovno učimo cijeniti vrijednost vjerovanja.

Svima vama želim blagoslovljeno vrijeme do Uskrsa i tijekom cijele Svete godine.

Neka vas blagoslovi Svevišnji Bog,
+Otac i +Sin i +Duh sveti.

Vaš

+ Peter Kohlgraf
Biskup Mainza

Mainz, 1. korizmena nedjelja 2025.

Prijevod: Frano Prcela OP